

ZA KÝM JÍT?

průvodce
problematikou
sociálních dávek
a příspěvků

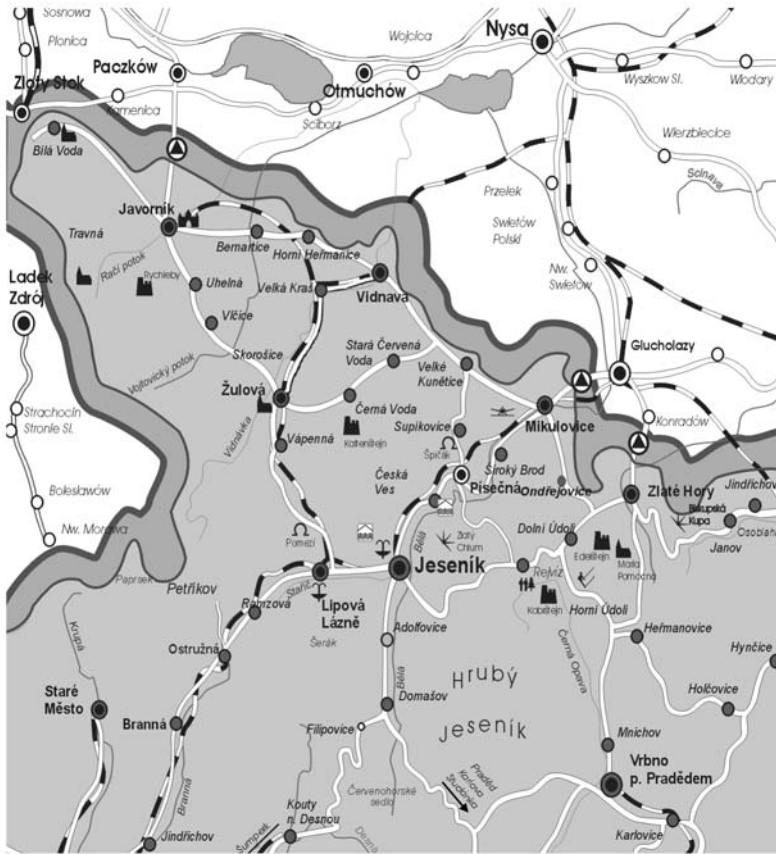
Služby a činnosti úřadu práce
Dávky státního zdravotního
pojištění Nemocenské
příspěvky

Podpora zaměstnanců
Důchodové pojištění

Systém dávek sociálního
pojištění

JESENICKO

OBSAH

I. Systém dávek sociální péče	2
Příspěvek na živobytí	2
Doplatek na bydlení	3
Mimořádná okamžitá pomoc	3
Příspěvek na péči.....	4
Dávky sociální péče pro těžce zdravotně postižené občany	5
II. Důchodové pojištění	7
III. Nemocenské pojištění	8
Dávkový systém nemocenského pojištění.....	8
Výpočet dávek nemocenského pojištění - určení denního vyměřovacího základu	10
Uplatnění nároku na dávku nemocenského pojištění	10
Způsob výplaty dávek	10
Výpočet dávek nemocenského pojištění	11
IV. Služby a činnosti úřadu práce	12
V. Státní sociální podpora	15
VI. Sociální služby	19

I. Systém dávek sociální péče

Systém dávek sociální péče reaguje na individuální situace občanů, vázané na věk, zdravotní stav či jiné vážné důvody.

Rozhodování o jednotlivých dávkách je svěřeno pověřeným obecním úřadům a úřadům obcí s rozšířenou působností - <http://www.statnisprava.cz/>. Dávky sociální péče jsou příslušnými obecními úřady poskytovány v rámci výkonu státní správy v přenesené působnosti a peněžní prostředky na jejich výplatu jsou poskytovány ze státního rozpočtu.

Dávky sociální péče se poskytují podle:

- zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu
- zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi
- zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení
- zákona č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení
- vyhlášky MPSV č. 182/1991 Sb.

Dávky pomoci v hmotné nouzi

Jednorázové nebo opakující se (peněžité nebo věcné) dávky určené k zabezpečení základních životních potřeb. Jde v zásadě o stav, kdy osoba či rodina nemá dostatečné příjmy a její celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb na úrovni ještě přijatelné pro společnost. Současně si tyto příjmy nemůže z objektivních důvodů zvýšit (vlastní prací, uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo využitím majetku) a vyřešit tak svoji nelehkou situaci vlastním přičiněním.

Dávkami, kterými se řeší pomoc v hmotné nouzi, jsou:

1. příspěvek na živobytí
2. doplatek na bydlení
3. mimořádná okamžitá pomoc

Dávky poskytují pověřené obecní úřady podle zákona o pomoci v hmotné nouzi na základě písemné žádosti o jejich přiznání. Občan s nedostatečnými příjmy musí doložit potřebné doklady nejen o všech příjmech, ale i o úhradě nákladů na bydlení apod.

Odvolání proti rozhodnutí příslušného správního orgánu o dávce sociální péče se podává k příslušnému krajskému úřadu prostřednictvím obecního úřadu, který o dávce rozhodoval.

Řízení o přiznání dávek je zahájeno na základě podání žádosti na předepsaném tiskopisu, který je k dispozici na pověřených obecních úřadech nebo ho lze nalézt na internetových stránkách <http://portal.mpsv.cz/>. Žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi se podávají na sociálních odborech pověřených obecních úřadů podle místa trvalého pobytu občana.

V rámci řízení se posuzuje, zda je osoba či rodina skutečně v hmotné nouzi a zda splňuje podmínky nároku na příslušnou dávku. V konečné fázi se pak stanovuje výše dávky. Jednotný postup na celém území České republiky zabezpečuje jednotný informační systém a aplikační program.

Příspěvek na živobytí

Je dávkou pomoci v hmotné nouzi, která pomáhá osobě či rodině při nedostatečném příjmu. Nárok na příspěvek na živobytí vzniká osobě či rodině, pokud po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem této osoby či rodiny částky živobytí.

Částka živobytí je **stanovena pro každou osobu individuálně**, a to na základě hodnocení její snahy a možností. Pro stanovení živobytí rodiny se jednotlivé částky živobytí osob sčítají. Částka živobytí se odvíjí od částek životního a existenčního minima. Částka živobytí u osoby, která není zaměstnána nebo jinak výdělečně činná po dobu delší než 12 měsíců, činí částku existenčního minima. Toto neplatí u osoby, která dosáhla věku 55 let nebo je požívatelem částečného invalidního důchodu nebo je rodičem osobně pečujícím o dítě ve věku do 12 let.

Výše příspěvku na živobytí se stanovuje jako **rozdíl mezi živobytím osoby či rodiny a jejich příjmem**, od kterého **se odečtou průměrné náklady na bydlení**. (Průměrné náklady na bydlení jsou náklady na bydlení, maximálně však do výše 30 %, v Praze 35 %, příjmu osoby či rodiny).

Doplatek na bydlení

Druhá dávka pomoci v hmotné nouzi řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby či rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory.

Dávka je poskytována nájemci nebo vlastníku bytu, který má nárok na příspěvek na živobytí a na příspěvek na bydlení.

Zákon umožňuje poskytnout doplatek na bydlení i ve výjimečných případech, kdy žadatel nemá nárok na příspěvek na živobytí, případně i žadateli, který nemá nárok na příspěvek na bydlení, protože využívá jinou než nájemní formu bydlení.

Výše doplatku na bydlení je stanovena tak, aby po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení (tj. nájmu, služeb s bydlením spojených a nákladů za dodávky energií) zůstala osobě či rodině částka živobytí.

Mimořádná okamžitá pomoc

Je poskytována osobám, které se ocitnou v situacích, které je nutno bezodkladně řešit. Zákon stanoví pět takových situací:

1. Nejsou plněny podmínky hmotné nouze, ale v případě neposkytnutí pomoci osobě hrozí vážná újma na zdraví. Dávku lze poskytnout v částce, která doplní příjem osoby do výše existenčního minima (v případě nezaopatřeného dítěte do životního minima).
2. Postižení vážnou mimořádnou událostí (živelní pohroma, větrná pohroma, ekologická havárie, požár apod.)
3. Nedostatek prostředků k úhradě jednorázového výdaje spojeného např. se zaplacením poplatku za vystavení duplikátů osobních dokladů nebo v případě ztráty peněžních prostředků.
4. Nedostatek prostředků k nákupu nebo opravě předmětů dlouhodobé potřeby nebo k uhrazení odůvodněných nákladů vznikajících v souvislosti se vzděláním nebo se zájmovou činností nezaopatřených dětí.
5. Ohrožení sociálním vyloučením. Jde např. o situace osob vracejících se z vězení, z dětského domova a z pěstounské péče po dosažení zletilosti nebo po ukončení léčby chorobných závislostí.

Veřejná služba a vyživovací povinnost

Veřejná služba doplňuje vedle veřejně prospěšných prací, krátkodobého zaměstnání a dobrovolnické služby možnosti zachování pracovních dovedností u osob dlouhodobě setrvávajících ve stavu hmotné nouze. Povinnost k jejímu vykonávání vzniká po šesti měsících pobírání dávek pomoci

v hmotné nouzi a v případě jejího neplnění má dopad ve snížení výše příspěvku na živobytí na úroveň existenčního minima. Povinná výše je dvacet hodin měsíčně a v případě odpracování třiceti hodin je výše dávky naopak zvýšena.

U osoby, která dluží na výživném pro nezletilé dítě částku vyšší než trojnásobek měsíční splátky stanovené rozhodnutím soudu, nebo vyšší než částku, která by připadala na 3 měsíce, je-li plnění vyživovací povinnosti stanoveno jiným způsobem, náleží částka existenčního minima, nejde-li o osobu, které vznikl dluh na výživném až po podání žádosti o příspěvek na živobytí a která z důvodu nedostatečného příjmu podala soudu návrh na zrušení nebo snížení výživného.

Príspevek na péči

Príspevek na péči **náleží těm lidem, kteří jsou především z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu závislí na pomoci jiné osoby**, a to v oblasti běžné denní péče o vlastní osobu a v soběstačnosti. **Péči o vlastní osobu se rozumí** především takové denní úkony, které se týkají zajištění či přijímání stravy, osobní hygieny, oblékání a pohybu. **Soběstačností se rozumí** úkony, které umožňují účastnit se sociálního života, tj. např. schopnost komunikovat, nakládat s penězi či předměty osobní potřeby, obstarat si osobní záležitosti, uvařit si, vyprat a uklidit.

Príspevek náleží osobě, o kterou je pečováno, nikoliv osobě, která péči zajišťuje. Príspevek na péči nemůže být přiznán dítěti, které je mladší než jeden rok. Schopnost zvládnout péči o vlastní osobu a být soběstačný je u každého člověka různá, proto **zákon rozeznává čtyři stupně závislosti na pomoci jiné osoby**, a to od lehké závislosti až po závislost úplnou. Člověk může z příspěvku hradit profesionální sociální službu nebo jej použít k pokrytí nezbytných nákladů při zajištění péče v rodině.

Dávka je poskytována ve čtyřech stupních podle rozsahu péče, kterou člověk potřebuje. Míra potřeb je posuzována sociálním pracovníkem a posudkovým lékařem.

O příspěvek je možné požádat na obecním úřadu obce s rozšířenou působností, v jejímž spádovém území má žadatel trvalý pobyt. V první řadě musí správně podat žádost o příspěvek na péči a uvést všechny požadované povinné informace, tj. kromě osobních údajů také údaje o tom, jakým způsobem má být příspěvek vyplácen a údaje o tom, kdo bude potřebnou péči zajišťovat.

Následuje proces posouzení stupně závislosti na pomoci jiné osoby, který zahajuje sociální pracovník. Sociální pracovník provede sociální šetření v prostředí, kde žadatel žije. Po provedení sociálního šetření se žádostí o příspěvek zabývá posudkový lékař úřadu práce (od 1.7.2009 posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení), který hodnotí funkční dopady zdravotního stavu na schopnost žadatele pečovat o sebe a být soběstačným a vychází přitom z výsledku sociálního šetření. Při posuzování stupně závislosti osoby vychází úřad práce ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Pokud se žadatel odmítne podrobit některé z výše uvedených procedur, například neumožní provedení sociálního či zdravotního posouzení, pak ztrácí možnost získat příspěvek na péči.

O tom, zda bude příspěvek přiznán či nikoliv, **rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností**. Rozhodnutí o příspěvku na péči je doručeno žadateli a v případě, že je kladné, je žadatel (nyní již příjemce příspěvku) **povinen obecnímu úřadu do 8 dnů písemně ohlásit jakým způsobem a kým mu bude péče zajištěna**, pokud tak již neučinil při podání žádosti. Pokud tak neučiní ani po zopakování výzvě (opět do 8 dnů) je výplata příspěvku zastavena.

Je velmi důležité, aby příjemce příspěvku uvedl všechny požadované údaje, a to především ty, které se týkají způsobu zajištění péče. **Je nezbytné, aby uvedený způsob péče byl doložen podpisem pečující osoby nebo potvrzením poskytovatele sociálních služeb**. Tyto údaje se uvádějí na speciálně připravených formulářích. Výplata příspěvku na péči je zastavena také v případech, kdy je komplexní péče zajištěna v lůžkových zdravotnických zařízeních (nemocnice, léčebny dlouhodobě

nemocných, psychiatrické léčebny apod.), ve školských zařízeních pro výkon soudem nařízené ústavní výchovy vyjma dětských domovů, ve výkonu trestu odnětí svobody a vazby. Toto platí v případě, že tato doba činí alespoň jeden kalendářní měsíc.

O přijetí a ukončení pobytu ve výše vyjmenovaných zařízeních je příjemce příspěvku povinen informovat místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Pokud z různých důvodů toho není schopen, pak má tuto povinnost ta osoba, která zabezpečuje pomoc nebo pobytové zařízení sociálních služeb (v případě, že v tomto zařízení osoba žije).

Zákon umožňuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností **vyplácet příspěvek v hotovosti (tj. i poštovní poukázkou) nebo na účet**, který příjemce určí. **Nárok na výplatu příspěvku vzniká podáním žádosti o přiznání příspěvku.** Příspěvek může být přiznán a vyplácen nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o přiznání příspěvku. První výplata příspěvku zahrnuje výplatu příspěvku i za období, ve kterém probíhalo správní řízení. Příspěvek na péči se zpravidla nezapočítává jako příjem pro účely jiných dávkových systémů ani pro účely daní.

Příspěvek lze použít pouze na ty výdaje, které souvisejí se zabezpečením pomoci a podpory osobě, která je závislá na péči jiné osoby. Může být tedy „spotřebován“ jako úhrada za péči, kterou zajišťuje poskytovatel sociální služby a samozřejmě také na výdaje, které vzniknou pečující osobě, tj. rodinnému příslušníkovi či jiné osobě, která není poskytovatelem sociální služby. Dá se také předpokládat, že oba výše uvedené způsoby bude příjemce kombinovat dle vlastní potřeby.

Dávky sociální péče pro těžce zdravotně postižené občany

Jednorázová a nároková dávka

Příspěvek na úpravu bytu, určený občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí omezující ve značném rozsahu jejich pohyblivost a občanům úplně nebo prakticky nevidomým k odstranění bariér v rámci bytu, který užívají k trvalému bydlení. Příspěvek lze poskytnout až do výše 70 % prokázaných nákladů na úpravu se zřetelem na příjmy a majetkové poměry občana a jeho rodiny. Maximální výše je **50 000 Kč** nebo **100 000 Kč** u příspěvku na stavební úpravy spojené s instalací výtahu v případě, že nelze použít šikmou schodovou plošinu. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Příspěvek na individuální dopravu, určený občanům s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, úplně nebo prakticky nevidomým a rodičům nezaopatřených dětí léčených pro onemocnění zhoubným nádorem nebo hemoblastózou, kteří se pravidelně individuálně dopravují a kteří nejsou vlastníky nebo provozovateli motorového vozidla nebo není dopravováno vozidlem, na které je přiznán příspěvek na provoz motorového vozidla. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Příspěvek na zakoupení motorového vozidla, určený občanům s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí a rodičům nezaopatřených dětí, které mají těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí a kteří jsou úplně nebo prakticky nevidomí nebo těžce mentálně postižení. Zároveň nejsou umístěni k celoročnímu pobytu v ústavu sociální péče, popřípadě ve zdravotnickém nebo obdobném zařízení. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Příspěvek na celkovou opravu motorového vozidla, určený občanům s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí a rodičům nezaopatřených dětí, které mají těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, které jsou úplně nebo prakticky nevidomé nebo těžce mentálně postižené. Zároveň nejsou umístěni k celoročnímu pobytu v ústavu sociální péče, popřípadě ve zdravotnickém nebo obdobném zařízení. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Príspevek na zvláštní úpravu motorového vozidla, určený občanům s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, kteří sami řídí motorové vozidlo a s ohledem na své postižení úpravu vozidla nezbytně potřebují. Príspevek se poskytuje v plné výši ceny úpravy, pokud tomu nebrání výše souběhu tří příspěvků, poskytnutých v průběhu 10 po sobě jdoucích kalendářních roků. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Príspevek na provoz motorového vozidla, určený provozovatelům (držitelům) motorového vozidla, jejichž zdravotní stav odůvodňuje přiznání mimořádných výhod II. a III. stupně, kteří používají toto motorové vozidlo ke své pravidelné dopravě, provozovatelům, kteří používají motorové vozidlo k pravidelné dopravě svých blízkých osob, jejichž zdravotní stav rovněž odůvodňuje přiznání mimořádných výhod II. a III. stupně, a rodičům nezaopatřených dětí léčených pro onemocnění zhoubným nádorem nebo hemoblastózou. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Měsíční nároková dávka

Príspevek na úhradu za užívání bezbariérového bytu, určený občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí a úplně nebo prakticky nevidomým, kteří užívají bezbariérový byt. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Měsíční nenároková dávka

Príspevek na úhradu za užívání garáže, určený občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí a úplně nebo prakticky nevidomým, kteří obývají bezbariérový byt. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Príspevek úplně nebo prakticky nevidomým občanům, určený na krmivo pro vodícího psa ve vlastnictví tohoto občana. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Mimořádné výhody pro občany se zdravotním postižením

Mimořádné výhody pro občany těžce zdravotně postižené jsou určeny občanům starším jednoho roku s těžkým zdravotním postižením, které podstatně omezuje jejich pohybovou nebo orientační schopnost. Jsou stanoveny ve třech stupních - TP, ZTP a ZTP/P. Mimořádné výhody se prokazují průkazem mimořádných výhod. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností.)**

Jednorázové a nenárokové dávky

Jednorázové příspěvky na opatření zvláštních pomůcek, je určen občanům těžce zdravotně postiženým, kteří je potřebují k odstranění, zmírnění nebo překonání následků svých postižení. Príspevek se neposkytuje v případě, že potřebnou pomůcku propůjčuje nebo plně hrají příslušná zdravotní pojišťovna; pokud příslušná zdravotní pojišťovna hrají potřebnou pomůcku částečně, přihlédně se při stanovení výše příspěvku k této skutečnosti. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Príspevek na úhradu výdajů spojených s výcvikem a odevzdáním vodícího psa úplně nebo prakticky nevidomým občanům. Príspevek lze poskytnout až do výše obvyklých výdajů. **(Rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností).**

Kontakty:

Pověřené obecní úřady:

Městský úřad Jeseník, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví – pracoviště K. Čapka 10/1147 (584 498 111)

Městský úřad Javorník, Odbor sociálních věcí - nám. Svobody 134 (584 440 144)

Městský úřad Zlaté Hory, Odbor sociálních věcí – nám. Svobody 80 (584 453 059), detašované pracoviště Mikulovice Hlavní 5 (584 459 026)

Obecní úřad s rozšířenou působností:

Městský úřad Jeseník, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví – pracoviště K. Čapka 10/1147 (584 498 111)

II. Důchodové pojištění

Český důchodový systém se skládá ze dvou částí. Prvním pilířem je **povinné základní důchodové pojištění**, dávkově definované (DB) a průběžně financované (PAYGO). Je univerzální a zabezpečuje všechny ekonomicky aktivní osoby, právní úprava je jednotná pro všechny pojištěnce, neexistují speciální odvětvová schémata apod. Vedle toho existuje dobrovolné doplňkové, příspěvkově definované (DC), kapitálově financované **penzijní připojištění se státním příspěvkem**. Penzijní připojištění se státním příspěvkem je možno podle terminologie EU považovat za třetí pilíř důchodového systému. Součástí třetího pilíře jsou i **produkty komerčních pojišťoven - zejména životního pojištění**. Základním hmotně-právním předpisem, který upravuje nároky na důchody ze základního důchodového pojištění, způsob stanovení výše důchodů a podmínky pro jejich výplatu, je **zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění**, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1996.

Druhy dávek

Ze základního důchodového pojištění se poskytují tyto důchody:

- **starobní** (včetně tzv. předčasného starobního důchodu),
- **plný invalidní,**
- **částečný invalidní,**
- **vdovský a vdovecký,**
- **sirotčí.**

Důchod se skládá ze dvou složek, a to

- ze základní výměry (stanovené pevnou částkou stejnou pro všechny druhy důchodů bez ohledu na délku doby pojištění a výši výdělků) a
- z procentní výměry

Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů téhož druhu nebo na výplatu starobního důchodu, plného invalidního nebo částečně invalidního důchodu, vyplácí se jen jeden důchod, a to vyšší. Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního, plného invalidního nebo částečně invalidního důchodu a na výplatu vdovského důchodu nebo vdoveckého důchodu, a nebo sirotčího důchodu, vyplácí se vyšší důchod v plné výši a z ostatních důchodů se vyplácí polovina procentní výměry, nestanoví-li zákon o důchodovém pojištění jinak.

O nároku na důchod, jeho výši a výplatě rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení s výjimkou případů, kdy jsou příslušné k rozhodování orgány sociálního zabezpečení ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti (v případě příslušníků ozbrojených sil a sborů).

Kontakty

Odbornou pomoc ve věcech důchodového pojištění poskytují občanům a organizacím okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ)

Okresní správa sociálního zabezpečení Jeseník, K. Čapka 1147/10 (584 487 311)

III. Nemocenské pojištění

Od 1. ledna 2009 je nemocenské pojištění upraveno novým zákonem, a to **zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění**, ve znění pozdějších předpisů. Jde o komplexní úpravu nemocenského pojištění, která zahrnuje jak okruh osob účastných nemocenského pojištění (tj. například zaměstnanců, příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů i osob samostatně výdělečně činných), jejich nároky z tohoto pojištění, stanovení výše poskytovaných dávek, posuzování zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění, tak i organizační uspořádání nemocenského pojištění, jakož i řízení v tomto pojištění. **Pojistné na nemocenské pojištění** je upraveno zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Nemocenského pojištění jsou účastní **zaměstnanci, osoby samostatně výdělečně činné** (dále jen „OSVČ“) a dále osoby vyjmenované v §5 výše uvedeného zákona č. 187/2006 Sb. **Zaměstnanci** jsou i nadále **povinně** účastní nemocenského pojištění narozdíl od **OSVČ**, jejichž nemocenské pojištění zůstává **dobrovolné**. U OSVČ (dále jen „OSVČ“) není účast na nemocenském pojištění podmíněna její účastí na důchodovém pojištění. OSVČ může být nově účastna nemocenského pojištění bez ohledu na placení záloh na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Dávkový systém nemocenského pojištění

Následující informace se týkají jen dávek nemocenského pojištění, na které vznikl nárok po 31. 12. 2008. Informace se netýká dávek, jejichž nárok přechází z roku 2008 do roku 2009.

Z nemocenského pojištění se poskytují i nadále **4 druhy peněžitých dávek**, a to:

- Nemocenské
- Peněžitá pomoc v mateřství
- Ošetřovné
- Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství

Nemocenské se vyplácí **vždy až od 15. kalendářního dne** trvání dočasné pracovní neschopnosti, a to za kalendářní dny. Po dobu prvních 14 kalendářních dnů bude zaměstnanec, kterému trvá pracovní vztah zakládající účast na nemocenském pojištění, zabezpečen náhradou mzdy, kterou bude poskytovat zaměstnavatel. Náhrada mzdy náleží za pracovní dny a to při dočasné pracovní neschopnosti od 4. pracovního dne (při karanténě od 1. pracovního dne).

Peněžitá pomoc v mateřství, ošetřovné a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se i nadále vyplácí od vzniku sociální události, a to za kalendářní dny.

Při souběhu nároků na tutéž dávku z více zaměstnání zakládajících účast na nemocenském pojištění se poskytne ze všech zaměstnání **pouze jedna dávka**, která se vypočte z příjmů dosažených ve všech těchto zaměstnáních.

Všechny dávky nemocenského pojištění vyplácí příslušná okresní správa sociálního zabezpečení a hrají se ze státního rozpočtu.

1. Nemocenské

Zaměstnanec, který je uznán ošetřujícím lékařem dočasně práce neschopným, **má nárok na nemocenské od 15. kalendářního dne trvání jeho dočasné pracovní neschopnosti do konce dočasné pracovní neschopnosti, maximálně však 380 kalendářních dnů** počítaných od vzniku

dočasné pracovní neschopnosti (včetně zápočtů předchozí doby trvání dočasné pracovní neschopnosti - dále rozvedeno v zákoně).

Nemocenské náleží rovněž ve stanovených případech, jestliže ke vzniku dočasné pracovní neschopnosti došlo po skončení pojištěného zaměstnání v tzv. **ochranné lhůtě**. Účelem ochranné lhůty je zajistit bývalého zaměstnance po stanovenou dobu po skončení pojištění pro případ vzniku sociální události (pracovní neschopnosti) dříve, než opět nastoupí do dalšího zaměstnání. Ochranná lhůta v případě uplatňování nároku na nemocenské činí **7 kalendářních dnů** ode dne skončení zaměstnání, které zakládalo účast na nemocenském pojištění. U zaměstnání kratších než 7 kalendářních dnů činí ochranná lhůta pouze tolik dnů, kolik činilo toto poslední zaměstnání.

2. Peněžitá pomoc v mateřství

Základní podmínky nároku na tuto dávku zůstaly zachovány. V den, od něhož má být dávka přiznána, musí trvat účast na nemocenském pojištění nebo ochranná lhůta a v posledních dvou letech před tímto dnem musí být účast na nemocenském pojištění po dobu aspoň 270 kalendářních dnů.

Nový zákon **umožňuje střídání matky dítěte s jejím manželem či otcem dítěte v péči o dítě**, přičemž každý z nich má při této péči o dítě nárok na výplatu peněžitě pomoci v mateřství po dobu a za podmínek stanovených zákonem o nemocenském pojištění. Střídání se umožňuje od počátku 7. týdne ode dne porodu a četnost střídání omezena není. V případě střídání v péči o dítě se zastaví výplata peněžitě pomoci v mateřství matce a začne se vyplácet tato dávka muži z jeho nemocenského pojištění, pokud splňuje podmínky nároku na její výplatu, a naopak.

I nadále se umožňuje uplatňovat nárok na dávku z ochranné lhůty. U žen, jejichž pojištěné zaměstnání skončilo v době těhotenství, činí **ochranná lhůta** pro vznik nároku na peněžitou pomoc v mateřství tolik kalendářních dnů, kolik činilo toto jejich poslední zaměstnání, **maximálně** však **180 kalendářních dnů**.

3. Ošetřovné

Na ošetřovné (dříve podpora při ošetřování člena rodiny) má nárok zaměstnanec, který nemůže pracovat z důvodu, že musí

- **ošetřovat nemocného** člena domácnosti, nebo
- **pečovat o zdravé dítě mladší 10 let, protože** školské nebo dětské zařízení bylo uzavřeno (z důvodu havárie, epidemie, jiné nepředvídané události), dítěti byla nařízena karanténa, nebo osoba, která jinak o dítě pečuje, sama onemocněla.

Zaměstnanec nemůže uplatnit nárok na ošetřovné na dítě, na které již (zpravidla) druhý z rodičů uplatnil nárok na peněžitou pomoc v mateřství nebo rodičovský příspěvek.

Nově se umožňuje přiznat při splnění stanovených podmínek při jedné potřebě ošetřování (péče) ošetřovné postupně dvěma osobám. Toto vystřídání může proběhnout pouze jednou.

Ochranná lhůta pro ošetřovné není stanovena.

4. Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství

Tato dávka náleží pojištěnce, která byla z důvodu těhotenství, mateřství nebo kojení převedena na jinou práci a z tohoto důvodu dosahuje nižšího příjmu než před převedením. Nárok na tuto dávku vzniká i v případě převedení zaměstnankyně na jinou práci z důvodu kojení.

Výpočet dávek nemocenského pojištění - určení denního vyměřovacího základu

Dávky se počítají z denního vyměřovacího základu, který se stanoví tak, že se započitatelný příjem zúčtovaný zaměstnanci v rozhodném období (zpravidla období 12 kalendářních měsíců před kalendářním měsícem, ve kterém vznikla sociální událost) vydělí počtem kalendářních dnů připadajících na toto rozhodné období. Takto stanovený průměrný denní vyměřovací základ podléhá redukcí.

Výše dávek nemocenského pojištění

- **0%** po dobu prvních tří dní pracovní neschopnosti (jedná se o náhradu mzdy),
- **60%** upraveného (redukováného) průměrného výdělku od 4. do 14. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti – vyplácí zaměstnavatel (jedná se o náhradu mzdy),
- **60%** denního vyměřovacího základu od 15. do 30. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti – vyplácí příslušný orgán nemocenského pojištění,
- **66%** denního vyměřovacího základu od 31. do 60. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti,
- **72%** denního vyměřovacího základu od 61. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti.

Výše **peněžité pomoci v mateřství** činí **70%** denního vyměřovacího základu.

Výše **ošetřovného** činí **60%** denního vyměřovacího základu.

Uplatnění nároku na dávku nemocenského pojištění

Zaměstnanec předá žádost o dávku, kterou zpravidla vystavuje lékař svému zaměstnavateli, který ji spolu s podklady pro stanovení nároku na dávku a její výplatu zašle příslušné okresní správě sociálního zabezpečení. Zaměstnavatelé přijímají žádosti o dávku i od svých bývalých zaměstnanců. Takto budou postupovat všichni zaměstnavatelé, tedy i ti, kteří byli z hlediska nemocenského pojištění považováni do 31. prosince 2008 za tzv. organizace, které prováděly nemocenské pojištění svých zaměstnanců samy. Důvodem této změny je skutečnost, že nemocenské pojištění provádějí od 1. ledna 2009 pouze orgány nemocenského pojištění, tj. okresní správy sociálního zabezpečení a příslušné služební útvary. Služební útvary provádějí nemocenské pojištění příslušníků Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Celní správy České republiky, Vězeňské služby České republiky, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace, vojáků z povolání, odsouzených ve výkonu trestu, kteří vykonávají práci ve výkonu trestu, a osob obviněných vykonávajících práci ve vazbě.

Způsob výplaty dávek

V průběhu prvních tří dnů pracovní neschopnosti nevzniká nárok na dávky nemocenského pojištění. Nemocenské dávky bude nově mezi čtvrtým a 14 dnem pracovní neschopnosti vyplácet zaměstnavatel. Na rozdíl od právní úpravy účinné do 31. 12. 2008 již nemocenské pojištění od 15. dne pracovní neschopnosti svých zaměstnanců nebudou provádět tzv. velké organizace, ale příslušná okresní správa sociálního zabezpečení (a příslušné služební útvary).

Okresní správa sociálního zabezpečení nárok na dávku posoudí a v případě splnění všech podmínek dávku přizná a následně vyplatí; v opačném případě vydá rozhodnutí o zamítnutí dávky z důvodu nesplnění podmínek. Okresní správa sociálního zabezpečení vyplatí dávku ve lhůtě jednoho měsíce následujícího po dni, v němž byla žádost doručena. Zaměstnanec má možnost si zvolit způsob výplaty dávky. Upřednostní-li výplatu **na svůj účet** vedený u peněžního ústavu v České republice, uvede v žádosti o dávku číslo tohoto účtu. Druhou možností je výplata **v hotovosti** (poštovní poukázkou); **v takovém případě hradí náklady za doručení.**

O druhu vyplacené dávky, denní výši dávky, výši denního vyměřovacího základu a době, za kterou byla dávka vyplacena, vydá okresní správa sociálního zabezpečení zaměstnanci písemné oznámení. Nebude-li zaměstnanec s výší dávky souhlasit, zahájí okresní správa sociálního zabezpečení řízení o dávce, jehož výsledkem bude správní rozhodnutí, proti němuž má možnost podat odvolání.

Peněžitá pomoc v mateřství

Zaměstnankyně

- účast ženy na nemocenském pojištění nebo trvání ochranné lhůty
- získání aspoň 270 kalendářních dnů účasti na nemocenském pojištění v posledních dvou letech přede dnem nástupu na peněžitou pomoc v mateřství
- porod
- nevykonávání práce v tomto zaměstnání, z něhož byla peněžitá pomoc v mateřství přiznána

OSVČ (*mimo podmínek stanovených pro zaměstnankyně*)

- zaplacení pojistného na nemocenské pojištění
- osobně nevykonávat samostatnou výdělečnou činnost
- získat též aspoň 180 dnů účasti na nemocenském pojištění osob samostatně výdělečně činných přede dnem nástupu na peněžitou pomoc v mateřství

Výpočet dávek nemocenského pojištění

Denní vyměřovací základ

Zaměstnanci

Započitatelný příjem zúčtovaný zaměstnanci v rozhodném období, kterým je zpravidla 12 kalendářních měsíců bezprostředně předcházejících kalendářnímu měsíci, ve kterém došlo ke vzniku pracovní neschopnosti, potřeby ošetřování člena rodiny či nástupu na mateřskou dovolenou, **se dělí počtem kalendářních dnů připadajících na rozhodné období.** Do tohoto počtu dnů se však některé dny nezahrnují (např. dny poskytování neplaceného volna či řádné dovolené).

OSVČ

U osob samostatně výdělečně činných se denní vyměřovací základ zjišťuje obdobným způsobem s tím, že **rozhodným obdobím předchozích 12 kalendářních měsíců.**

Kontakty

Okresní správa sociálního zabezpečení – K. Čapka 1147/10, Jeseník (584 487 311) nebo příslušná Okresní/Pražská správa sociálního zabezpečení podle sídla zaměstnavatele <http://www.cssz.cz/>

IV. Služby a činnosti úřadu práce

Úřad práce je správním úřadem, který v rámci své působnosti zpracovává koncepci vývoje zaměstnanosti, soustavně sleduje a vyhodnocuje situaci na trhu práce a přijímá opatření na ovlivnění poptávky a nabídky práce ve svém správním obvodu. Správní obvody úřadů práce jsou shodné s územními obvody okresů; správním obvodem Úřadu práce hlavního města Prahy je území obvodů hlavního města Prahy.

Úřad práce

Všem občanům

poskytuje informační služby v oblasti pracovních příležitostí, zejména informace o

- volných pracovních místech v České republice a zemích EU
- situaci na trhu práce v České republice a zemích EU
- podmínkách zaměstnávání v zahraničí
- možnostech dalšího vzdělávání

poskytuje poradenské služby pro

- volbu povolání
- volbu rekvalifikace
- zprostředkování vhodného zaměstnání
- volbu přípravy k práci osob se zdravotním postižením
- výběr vhodných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti

Osobám se zdravotním postižením

- zabezpečuje pracovní rehabilitaci zaměřenou na získání a udržení vhodného zaměstnání

Lidem se zdravotním postižením se poskytuje zvýšená ochrana na trhu práce.

Pracovní rehabilitace - souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením, kterou na základě její žádosti zabezpečují úřady práce a hradí náklady s ní spojené. Úřad práce v součinnosti s osobou se zdravotním postižením sestaví individuální plán pracovní rehabilitace.

Příprava k práci - zapracování osoby se zdravotním postižením na vhodné pracovní místo na základě dohody s úřadem práce. Příprava k práci může být prováděna s podporou asistenta. Tato příprava trvá nejdéle 24 měsíců.

Specializované rekvalifikační kurzy - jsou uskutečňovány za stejných podmínek jako ostatní rekvalifikace.

Chráněné pracovní místo a chráněná pracovní dílna

Chráněné pracovní místo je pracovní místo vytvořené zaměstnavatelem pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s úřadem práce. Chráněné pracovní místo musí být provozováno po dobu nejméně 2 let ode dne sjednaného v dohodě.

Chráněná pracovní dílna je pracoviště zaměstnavatele, kde je zaměstnáno nejméně 60 % zaměstnanců se zdravotním postižením.

Příspěvky pro zaměstnavatele

Úřad práce může poskytnout příspěvek zaměstnavateli na vytvoření chráněného pracovního místa a chráněné pracovní dílny.

Zaměstnavateli, který provádí na svém pracovišti přípravu k práci osob se zdravotním postižením, může úřad práce uhradit náklady na přípravu k práci těchto osob.

Zaměstnavateli zaměstnávajícímu více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců se poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání těchto osob.

Povinný podíl zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Zaměstnavatelé s více než 25 zaměstnanci v pracovním poměru jsou povinni zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši 4 % z celkového počtu svých zaměstnanců. Způsoby plnění, tj. zaměstnávání v pracovním poměru, odběr výrobků a služeb nebo odvod do státního rozpočtu, jsou považovány za rovnocenné a lze je vzájemně kombinovat.

Uchazečům o zaměstnání

- poskytuje služby spojené se zprostředkováním vhodného zaměstnání
- vyplácí podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci
- může zabezpečit rekvalifikaci, vyžaduje-li to jejich uplatnění na trhu práce
- může poskytnout příspěvek na zřízení společensky účelného pracovního místa za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti
- může poskytnout překlenovací příspěvek při zahájení samostatné výdělečné činnosti

Uchazečem o zaměstnání je osoba, která osobně požádá o zprostředkování vhodného zaměstnání úřad práce, v jehož správním obvodu má bydliště, a při **splnění zákonem stanovených podmínek** je úřadem práce zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání.

Zájemcům o zaměstnání

- poskytuje služby spojené se zprostředkováním vhodného zaměstnání
- může zabezpečit rekvalifikaci, vyžaduje-li to jejich uplatnění na trhu práce

Zájemcem o zaměstnání je osoba, která má zájem o zprostředkování zaměstnání a za tím účelem požádá o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání kterýkoliv úřad práce na území České republiky.

Zaměstnavatelům

- poskytuje poradenské a informační služby v oblasti pracovních příležitostí
- vyhledává na volná pracovní místa uchazeče o zaměstnání a zájemce o zaměstnání
- poskytuje informace a poradenství v otázkách spojených se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením
- poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a spolupracuje při vytváření a přizpůsobování pracovních míst a pracovních podmínek pro osoby se zdravotním postižením
- může poskytnout v rámci aktivní politiky zaměstnanosti
- příspěvek na vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací
- příspěvek na společensky účelná pracovní místa
- příspěvek na zapracování
- příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program
- příspěvek na vytvoření chráněného pracovního místa a na provoz chráněného pracovního místa

- příspěvek na vytvoření chráněné pracovní dílny a na provoz chráněné pracovní dílny
- úhradu nákladů rekvalifikace prováděné v zájmu dalšího pracovního uplatnění jejich zaměstnanců
- úhradu nákladů na přípravu k práci osob se zdravotním postižením v rámci jejich pracovní rehabilitace

Cizincům

- uděluje povolení k zaměstnání v České republice

Cizincem se pro účely zaměstnávání rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, občanem Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska ani jeho rodinným příslušníkem.

Ostatní činnosti úřadu práce

- zabezpečuje a podporuje projekty a opatření v oblasti trhu práce, včetně účasti na mezinárodních programech a projektech
- vykonává kontrolní činnost na úseku zaměstnanosti
- povoluje výkon umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte
- sleduje plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením
- zabezpečuje mzdové nároky zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele
- přijímá a zajišťuje vyřízení stížností občanů

Kontakty:

Úřad práce Jeseník K. Čapka 10/1147 (950 121 111)

detašovaná pracoviště:

Javorník (584 440 296), Vidnava (584 435 017), Zlaté Hory - Nádražní 280 (584 425 315)

portal.mpsv.cz , <http://www.uradprace.cz/>

V. Státní sociální podpora

Systém státní sociální podpory je upraven zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona se poskytují následující dávky:

- přídavek na dítě
- rodičovský příspěvek
- sociální příplatek
- příspěvek na bydlení
- dávky péčovské péče
- porodné
- pohřebné

Přídavek na dítě

Přídavek na dítě je základní dlouhodobou dávkou poskytovanou rodinám s dětmi. Nárok mají rodiny s příjmem **do 2,4násobku životního minima**. Přídavek na dítě je poskytován ve třech výších podle věku dítěte.

Věk nezaopatřeného dítěte	Přídavek na dítě v Kč měsíčně
do 6 let	500
6 – 15 let	610
15 – 26 let	700

Rodičovský příspěvek

Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně, celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině. Rodičovský příspěvek je stanoven ve čtyřech výměrách daných v pevných měsíčních částkách - **zvýšené** (11 400 Kč), **základní** (7 600 Kč), **snížené** (3 800 Kč) a **nižší** (3 000 Kč).

Rodič si může zvolit čerpání rodičovského příspěvku po dobu **dvou, tří nebo čtyř let**. Volbou doby čerpání si rodič zároveň volí i k ní příslušnou výši příspěvku, a to:

- **rychlejší čerpání** rodičovského příspěvku – po peněžitě pomoci v mateřství (dále jen PPM) ve zvýšené výměře (11 400 Kč) do 24 měsíců věku dítěte; o tuto formu čerpání však může požádat pouze rodič, který má nárok na PPM ve výši alespoň 380 Kč za kalendářní den;
- **klasické čerpání** - po PPM v základní výměře (7 600 Kč) do 36 měsíců věku dítěte; o tuto formu čerpání může požádat pouze rodič, který má nárok na PPM;
- **pomalejší čerpání** - po PPM nebo od narození dítěte (nevznikl-li nárok na PPM) v základní výměře (7 600 Kč) do 21 měsíců věku dítěte a dále ve snížené výměře (3 800 Kč) do 48 měsíců věku dítěte.

O vybranou dobu a výši čerpání rodičovského příspěvku musí rodič písemně požádat příslušný úřad státní sociální podpory na předepsaném formuláři. O rychlejší čerpání musí rodič požádat nejpozději ve druhém kalendářním měsíci následujícím po měsíci, ve kterém nejmladší dítě dosáhne **22 týdnů života**, resp. ve kterém současně narozené nejmladší děti dosáhnou věku 31 týdnů života. O klasické čerpání musí rodič požádat nejpozději v kalendářním měsíci, ve kterém nejmladší dítě dosáhne **21. měsíce věku**. **Pokud rodič nepožádá** o rychlejší či klasické čerpání

rodičovského příspěvku, je mu po 21. měsíci věku dítěte vyplácen rodičovský příspěvek v režimu pomalejšího čerpání, tzn. ve snížené výměře. Dobu a výši čerpání rodičovského příspěvku je možné zvolit pouze v rozhodných obdobích. Po učiněném rozhodnutí je vybraná možnost čerpání již **nezměnitelná** a nelze ji uplatňovat zpětně, a to ani při střídání rodičů v pobírání rodičovského příspěvku.

U **zdravotně postižených dětí** má rodič nárok ode dne posouzení dítěte jako dítěte dlouhodobě zdravotně postiženého nebo dlouhodobě těžce zdravotně postiženého na rodičovský příspěvek v základní výměře (7 600 Kč) do 7 let věku dítěte, a to bez ohledu na dříve zvolenou možnost čerpání rodičovského příspěvku (před posouzením zdravotního stavu dítěte). Pokud tomuto dítěti náleží příspěvek na péči (podle zákona o sociálních službách), má rodič nárok na rodičovský příspěvek v poloviční výši. Pokud rodič pečuje o dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené a toto dítě nepobírá příspěvek na péči, náleží rodičovský příspěvek v nižší výměře (3 000 Kč) od 7 do 10 let věku dítěte (od roku 2010 se horní hranice posune na věk 15 let).

Podmínkou nároku na rodičovský příspěvek je, že dítě mladší 3. let nenavštěvuje jesle nebo jiné zařízení pro děti předškolního věku déle než 5 kalendářních dnů v kalendářním měsíci. Dítě, které dovršilo 3 roky věku, může pravidelně navštěvovat mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení v rozsahu nepřevyšujícím 4 hodiny denně nebo nejvýše 5 kalendářních dnů v kalendářním měsíci. Dítě může navštěvovat léčebné rehabilitační zařízení nebo jesle, mateřskou školu nebo obdobné zařízení pro zdravotně postižené předškolní děti v rozsahu nepřevyšujícím 4 hodiny denně. Dítě zdravotně postižené rodiče může navštěvovat jesle, mateřskou školu nebo obdobné zařízení pro děti předškolního věku v rozsahu nepřevyšujícím 4 hodiny denně. Dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené může navštěvovat jesle, mateřskou školu nebo obdobné zařízení pro děti předškolního věku v rozsahu nepřevyšujícím 6 hodin denně nebo plní povinnou školní docházku.

Příjmy rodiče nejsou sledovány. Rodič může při nároku na výplatu rodičovského příspěvku zlepšovat sociální situaci rodiny výdělečnou činností, ale musí v této době zajistit péči o dítě jinou zletilou osobou.

Sociální příplatek

Cílem této dávky je pomáhat rodinám s nízkými příjmy krýt náklady spojené se zabezpečením jejich potřeb. Nárok na sociální příplatek je vázán na péči o nezaopatřené dítě a na stanovenou hranici příjmů v rodině, která v předchozím kalendářním čtvrtletí musí být nižší než dvojnásobek životního minima rodiny. Se zvyšujícím se příjmem rodiny se příplatek postupně snižuje.

Sociální příplatek se zvyšuje v případech, kdy dítě je dlouhodobě těžce zdravotně postižené, dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě nemocné, zohledněny jsou také zdravotní postižení nebo osamělost rodiče. Vyšší sociální příplatek se poskytuje i rodinám, kde se narodilo více dětí současně, a to v době do tří let jejich věku, nebo rodinám, kde dítě studuje na střední škole v denní formě studia nebo na vysoké škole v prezenční formě studia.

Příspěvek na bydlení

Touto dávkou stát přispívá na náklady na bydlení rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy. Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu přihlášený v bytě k trvalému pobytu, jestliže 30 % (v Praze 35 %) příjmů rodiny nestačí k pokrytí nákladů na bydlení a zároveň těchto 30 % (v Praze 35 %) příjmů rodiny je nižší než příslušné normativní náklady stanovené zákonem.

Porodné

Touto dávkou se matce jednorázově přispívá na náklady, související s narozením dítěte. Jestliže žena, která dítě porodila, zemřela a porodné jí nebo jiné osobě nebylo vyplaceno, má na něj nárok otec dítěte. Nárok na porodné má rovněž osoba, která převzala dítě do jednoho roku do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Výše porodného činí 13 000 Kč na každé narozené dítě.

Pohřebné

Na pohřebné má nárok osoba, jež vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti, nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte, a to za podmínky, že zemřelá osoba měla ke dni úmrtí trvalý pobyt na území ČR. Výše pohřebného je stanovena pevnou částkou 5 000 Kč.

Dávky pěstounské péče

Těmito dávkami se přispívá na potřeby spojené s péčí o dítě, o které se rodiče nemohou nebo nechtějí starat, a které je svěřené do pěstounské péče. S výjimkou sociálního příplatku může pěstounovi a dítěti svěřenému do pěstounské péče vzniknout nárok i na další dávky státní sociální podpory, např. na rodičovský příspěvek, přídavek na dítě apod.

Příspěvek na úhradu potřeb dítěte

Nárok na dávku má dítě svěřené do pěstounské péče a po jejím skončení (po 18. roce věku) nejdéle do 26 let, zůstane-li dítě nezaopatřené a ve společné domácnosti s bývalým pěstounem. Výše příspěvku na úhradu potřeb nezaopatřeného dítěte činí 2,3násobek životního minima dítěte, v případě zdravotního postižení se příspěvek zvyšuje.

Odměna pěstouna

Tato dávka je projevem určitého společenského uznání osoby pečující o cizí dítě v pěstounské péči. Výše odměny je stanovena ve výši částky životního minima jednotlivce za každé svěřené dítě. Pečuje-li pěstoun alespoň o 3 svěřené děti nebo o jedno svěřené dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II., III., IV., činí odměna pěstouna 5,5násobek životního minima jednotlivce, přičemž za každé další svěřené dítě se odměna dále zvyšuje.

Příspěvek při převzetí dítěte

Účelem jednorázové dávky je přispět na nákup potřebných věcí pro dítě, přicházející do náhradní rodinné péče. Výše příspěvku je stanovena pevnými částkami podle věku dítěte.

Věk nezaopatřeného dítěte	Příspěvek při převzetí dítěte v Kč
do 6 let	8 000
6 – 15 let	9 000
15 – 18let	10 000

Příspěvek na zakoupení motorového vozidla

Dávka náleží pěstounovi, který má v pěstounské péči nejméně čtyři děti. Podmínkou nároku dále je, že vozidlo nesmí pěstoun používat pro výdělečnou činnost. Příspěvek je poskytován ve výši 70 % pořizovací ceny vozidla, resp. ceny opravy vozidla, nejvýše však 100 000 Kč.

Podávání žádostí o dávky

Žádosti o poskytování dávek státní sociální podpory vyřizují kontaktní místa příslušných úřadů práce podle místa trvalého pobytu osoby, která má na dávku nárok, tj. oprávněné osoby. Pro žadatele bydlící na území hlavního města Prahy platí, že nově příslušná pracoviště Úřadu práce hlavního města Prahy zůstávají na stejných místech, kde byla kontaktní místa úřadů městských částí v roce 2008.

Žádosti o dávky se podávají na tiskopisech předepsaných MPSV. Odvolacími orgány jsou krajské úřady a Magistrát hlavního města Prahy.

Nárok na dávky

Nárok na dávky má pouze fyzická osoba a s ní společně posuzované osoby, které jsou hlášeny k trvalému pobytu na území České republiky, a občané Evropské unie, krytí Nařízením Rady (EEC) 1408/71 a 1612/68. U cizince se za trvalý pobyt na území České republiky považuje pobyt po uplynutí 365 dní ode dne hlášení k pobytu. Do doby 365 dnů pobytu na území České republiky se nezapočítává doba, kdy je osoba žadatelem o udělení azylu ubytovaným v pobytovém středisku Ministerstva vnitra. Dávky státní sociální podpory náleží rovněž dalším, v zákoně o SSP uvedeným osobám, které nemají na území České republiky trvalý pobyt.

Nárok na výplatu dávek zaniká

- uplynutím 3 měsíců ode dne, za který dávky náleží.
- u dávek jednorázových zaniká nárok uplynutím 1 roku ode dne, za který dávka náleží.

Příjmy

rozhodné pro nárok na dávky státní sociální podpory zahrnují především příjmy ze závislé činnosti, příjmy z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti a dále dávky nemocenského a důchodového zabezpečení a podporu v nezaměstnanosti včetně obdobných příjmů z ciziny. Do rozhodného příjmu se započítávají tzv. čisté příjmy.

Rodinou

se pro účely státní sociální podpory rozumí soužití rodičů a nezaopatřených dětí ve společné domácnosti. Za nezaopatřené dítě je považováno dítě do skončení povinné školní docházky a dále, pokud se buď připravuje na budoucí povolání, nebo je zdravotně postižené, nejdéle však do 26 let. U příspěvku na bydlení jsou společně posuzovány všechny osoby, které jsou v bytě hlášeny k trvalému pobytu, podmínka společné domácnosti se nevyžaduje.

Kontakty:

Úřad práce, odbor státní sociální podpory, Jeseník – K. Čapka 10/1147, (950 121 501)
detašovaná pracoviště:

Javorník – Lidická 94 - budova Lesů ČR (584 440 307), Zlaté Hory – Nádražní 280 (584 425 575)

<http://portal.mpsv.cz/soc/ssp>

VI. Sociální služby

Prostřednictvím sociálních služeb je zajišťována pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poskytnutí informace, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psychoterapie a socioterapie, pomoc při prosazování práv a zájmů apod.

Cílem služeb bývá mimo jiné

- podporovat rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti uživatele, jeho návrat do vlastního domácího prostředí, obnovení nebo zachování původního životního stylu
- rozvíjet schopnosti uživatelů služeb a umožnit jim, pokud toho mohou být schopni, vést samostatný život
- snížit sociální a zdravotní rizika související se způsobem života uživatelů

Sociální služby poskytované na Jesenicku

1. Seniori a zdravotně postižení, kteří potřebují pomoc z důvodu snížené soběstačnosti nebo zdravotního stavu (pečovatelská služba)

- a) Pečovatelská služba Česká Ves – 584 428 403 kl. 20
- b) Charitní pečovatelská služba, Charita Javorník – 584 440 355
- c) Středisko pečovatelské služby Jeseník - 584 409 147
- d) Soužití 2005, o.p.s., Mikulovice - 584 429 143 kl. 261
- e) Pečovatelská služba Zlaté Hory – 584 425 554

2. Seniori, kteří potřebují dlouhodobý pobyt, který je spojený s potřebou dalších služeb

- a) Domovy pro seniory s komplexní péčí
 - Domov důchodců Kobylá nad Vidnávkou – 584 437 261
 - Domov důchodců Javorník – 584 440 586
 - Domov důchodců Zlaté Hory – 584 425 554
 - Domov pokojného stáří sv. Hedviky Vidnava – 584 435 136
 - Domov pokojného stáří sv. Františka Javorník – 584 440 355
 - Institut Krista Velekněze Bílá Voda – 584 409 038
- b) Chráněné bydlení
 - Domov penzion pro důchodce Jeseník – 584 411 391
- c) Domy s pečovatelskou službou
 - Dům s pečovatelskou službou Uhelná – 584 433 022
 - Dům s pečovatelskou službou Česká Ves - 584 428 403 kl. 20
 - Dům s pečovatelskou službou Bernartice – 584 442 053
 - Dům s pečovatelskou službou Zlaté Hory – 584 425 554
 - Dům s pečovatelskou službou Lipová-lázně – 584 421 271
 - Dům s pečovatelskou službou Mikulovice – 584 429 143 kl. 261

3. Osoby bez přístřeší

- a) Azylový dům pro muže, Jeseník – 584 412 669
- b) Azylový dům pro matky s dětmi, Jeseník - 584 411 684
- c) Noclehárna pro muže, Jeseník - 584 412 669

- d) Noclehárna pro ženy, Jeseník – 584 411 684
- e) Nízkoprahové denní centrum, Jeseník - 584 412 669

4. Osoby potýkající se problémy spojenými s drogami

- a) Kontaktní centrum, Jeseník – 731 840 189
- b) Terénní program Babylon - 774 424 561
- c) Doléčovací program Restart, Jeseník - 774 716 020

5. Poradenství pro zdravotně postižené

- a) Centrum pro zdravotně postižené Olomouckého kraje (včetně telefonické krizové linky) – 584 412 216

6. Pobytová zařízení pro zdravotně postižené

- a) Ústav sociální péče pro mládež Jeseník - 584 411 106

7. Organizace zaměřené na aktivizaci zdravotně postižených

- a) Denní stacionář Šimon, Jeseník – 584 401 270
- b) Ester Zálesí – 584 440 141
- c) Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, Jeseník – 584 412 697
- d) Zahrada 2000, o.s. – Jeseník, Dětrichov – 584 584 401 195

8. Smysluplné využití volného času pro děti a mládež

- a) Ester Zálesí – 584 440 141
- b) Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Čtyřlístek, Darmoděj - 724 759 233
- c) Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, Sdružení Virtus – 604 662 632

9. Pomoc pro osoby v obtížné sociální situaci

- a) Ester Zálesí – 584 440 141
- b) Poradna pro rodinu Jeseník (vč. problematiky domácího násilí) – 584 414 035

10. Služby pro těhotné matky a rodiče s dětmi

- a) Mateřské centrum Krteček, Jeseník - 774 140 375

11. Všeobecné poradenství

- a) Poradenské centrum sociálních služeb Olomouckého kraje, Poradna pro rodinu Jeseník – 584 414 035

Další informace k sociálním službám a podrobnější informace o vymezení a obsahu jednotlivých služeb naleznete na webových stránkách města Jeseník, sekci sociální služby – kpj.mujes.cz. Na stejném místě naleznete také další informace o komunitním plánování sociálních služeb, které má za cíl zapojit do plánování a rozvoje sociálních služeb kromě zástupců měst a obcí a poskytovatelů sociálních služeb také zástupce z veřejnosti.

Zdroje:

Ministerstvo práce a sociálních věcí – www.mpsv.cz

Česká správa sociálního zabezpečení – www.cssz.cz

Komunitní plánování sociálních služeb Jesenícko – kpj.mujes.cz

*Vydal:
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Jeseník*

*Zpracovali:
Zdenka Lebdušková, Jiří Kovalčík*

Náklad: 750 ks

